

**Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы
Югары Сәрдә авыл жирлеге Советы**

КАРАР

«12» март 2018 ел.

№ 64

**«Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы
«Югары Сәрдә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр керту» проекты хакында**

2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» гы Федераль закон нигезендә (соңғы үзгәрешләр белән), «Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Югары Сәрдә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының аерым нигезләмәләренә Әтнә районы прокуратурасының 2018 елның 31 гыйнварындагы 02.08.02-18 номерлы протестын карап һәм тикшереп, фикер алышканнан соң, Олы Мәнгәр авыл жирлеге Советы каары:

1. Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районының «Югары Сәрдә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын жирле үзидарә оештыруның гомуми принципларын регламентлаучы гамәлдәге законнар нигезенә китерергә.

2. Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районының «Югары Сәрдә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләрне хупларга.

3. Эшче тәркемгә Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районының «Югары Сәрдә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту буенча кергән тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшне дәвам итәргә, аннары Югары Сәрдә авыл жирлеге Советы утырышында карап тикшерергә.

4. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту буенча гражданнарның тәкъдимнәрен, фамилиясе, туган елы, яшәү урынын күрсәтеп, язмача эшчә тәркемгә Югары Сәрдә авылы, Совет урамы, 8 йорт адресы буенча жибәрергә дип билгеләргә.

5. Каар проекти хокукый һәм коррупциягә каршы экспертиза үткәрү өчен Әтнә районы Прокуратурасына жибәрергә.

6. Әлеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үз өстемә алам.

Югары Сәрдә авыл жирлеге башлыгы:

Р.Р.Хәснетдинов

Татарстан Республикасы Әтнә
муниципаль районы Югары Сәрдә
авыл жирлеге Советының 2018
елның 12 мартандагы 64 номерлы
карасына 1 нче күшымта

**Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы "Югары Сәрдә авыл жирлеге"
муниципаль берәмлеке Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр**

1. 5 нче статьяның 9 нчы пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) жирлек территориясен тәзекләндеру қагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен тикшереп тору, әлеге қагыйдәләргә туры китереп тәзекләндеру, шулай ук жирлекнең торак пунктлары чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарыннан, аеруча саклана торган табигать территорияләреннән файдалану, аларны саклау, яклау, яңадан торғызу;»

2. 5 нче статьяның 1 нче өлешендә түбәндәге эчтәлекле 20 21,22 нче пунктлар өстәргә:

«20) жирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар булдыру, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндеру һәм спорт чараларын үткәруне оештыру.

21) «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында » 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган стратегик планлаштыру өлкәсендә вәкаләтләр;

22) муниципаль берәмлекнең икътисад һәм социаль өлкәсе торышын характерлый торган статистик курсаткечләрне жыюны оештыру һәм курсателгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимиите органнарына бирү.»;

3. 6 нчы статьяның 1 нче өлешенә түбәндәге эчтәлекле 14 нче пункт өстәргә:

«14) инвалилдар, сәламәтлекләре чикләнгән затлар, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм курсату.»

4. 19 нчы статьяның исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«19 нчы Статья. Ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар»;

5. 19 нчы статьяның 3 нче өлешендә 1 нче пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

1) жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, жирлек Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында, тәгәлрәк яңадан курсату формасына үзгәрешләр керту очракларыннан тыш;»;

6. 19 нчы статьяга түбәндәге эчтәлекле 2.1 нче пункт өстәргә:

«2.1) жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты;»;

7. 19 нчы статьяның 3 нче өлешендәге 3 нче пунктында "муниципаль берәмлекне үстерү планнары һәм программалары проектлары" сүзләрен төшереп калдырырга;

8. 19 нчы статьяның 10 нчы өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«10. Проектлар һәм мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе әлеге статьяның 3 өлешендә жирлек Советы тарафыннан расланган Халык алдында тыңлаулар турында Нигезләмә белән билгеләнә.

Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм тәзелеш қагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне тәзекләндеру қагыйдәләре проектлары, курсателгән

расланган документларның берсенә үзгәрешләр көртүне күздә токткан проектлар, жир кишәрлекен яки капиталъ төзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануға рәхсәт бирү турындагы каарлар проектлары, капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнен, реконструкцияләүнен ин чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт бирү турындагы каарлар проектлары, жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәрту мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар нигезләмәләрен исәпкә алып, жирлек Советының норматив хокукий акты белән оештыру һәм үткәру тәртибе билгеләнә.»;

9. 28 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 4.1 нче өлеш өстәргә:

"4.1. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары маҳсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә, аларны үткәру тормыш белән тәэммин итү, транспорт яки социаль инфраструктура, элемтә объектларының функцияләвен бозу, жәяулеләрнен һәм (яки) транспорт чарапларының хәрәкәтенә комачаулык тудырмау яки гражданнарның торак урыннарны яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына көрүенә юл куймау шарты белән үткәрелә. Мондый очрашулар турында Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнарына яисә жирле үзидарә органнарына хәбәр итү таләп ителми. Шул ук вакытта депутат күрсәтлән органнарга аларны үткәру датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.";

10. 28 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 4.2 нче өлеш өстәргә:

"4.2. Жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәру өчен маҳсус билгеләнгән урыннарны билгелиләр, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәру өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелә торган урыннар исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгелиләр.";

11. 28 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 4.3 нче өлеш өстәргә:

"4.3. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенең жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.";

12. 31 нче статьяның 5 нче пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"5) муниципаль берәмлекнен социаль-икътисадый үсеше стратегиясен раслау";

13. 31 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 36 нчы пункт өстәргә::

1) " 36) авыл жирлеге территорииесен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау.;

14. 31 нче статьяның 5.1 нче пунктында «жирлекләрнен социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары» сүзтезмәсен «социаль-икътисадый үсеш стратегиясе» дигән сүзтезмә белән алмаштырырга»;

15. 42 нче статьяның соңғы абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"Авыл жирлеге башлыгы 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы "Коррупциягә каршы тору турында" Федераль законда, 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы "Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачарга һәм сакларга, чит ил финанс инструментларына ия булырга һәм (яки) файдаланырга тиеш.";

16. 43 нче статьяда 2 нче өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"2. Жирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, муниципаль сайлауларда сайланучы жирлек башлыгын сайлау "Россия Федерациясе гражданнарның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокуқының төп

гарантияләре турында"2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда үткәрелә.

Татарстан Республикасы Президентының (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югари башкарма органы житәкчесе) вазыйфасыннан читләштерү турындагы хокукий акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы яисә муниципаль берәмлек башлыгын отставкага жибәрү турында жирлек Советы карары нигезендә әлеге хокукий актка яисә суд тәртибендә карарга шикаять бирсә, муниципаль сайлауларда сайланучы жирлек башлыгын вакытыннан алда сайлау суд карары законлы көченә кергәнче билгеләнергә мөмкин түгел.

Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югари башкарма органы житәкчесе) вазыйфасыннан читләштерү турында Татарстан Республикасы Президентының хокукий акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы йә муниципаль берәмлек башлыгын отставкага жибәрү турында жирлек Советы карары нигезендә әлеге хокукий актка яисә суд тәртибендә карарга шикаять бирсә, жирлек Советы үз составыннан яисә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан үз составыннан сайланана торган жирлек башлыгын сайлау турында Карап кабул итәргә хокуклы түгел.;

17. 43 нче статьяда 3 нче өлешне тубәндәге редакциядә бәян итәргә::

"3. Жирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, жирлек Советы тарафыннан үз составыннан яисә конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан сайлап алына торган авыл жирлеге башлыгын сайлау, вәкаләтләре туктатылганнан соң алты айдан да соңга калмычча гамәлгә ашырыла.

Шул ук вакытта әгәр жирлек Советының вәкаләтләре вакыты чыкканчы алты айдан да ким вакыт калса, жирлек башлыгын жирлек Советы составыннан сайлау яңа сайланган жирлекнең беренче утырышында, ә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан жирлек башлыгын сайлау - вәкаләтле составта муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы сайланганнан соң өч ай дәвамында башкарыла.

18. 46 нчы статьядагы 1 нче пунктның беренче абзацындагы «жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары проектлары» дигән сүзтезмәне «социаль-икътисадый үсеш стратегиясен эшләү һәм гамәлгә ашыру буенча» дигән сүзтезмәгә алмаштырырга;

19. 46 нчы статьяның 1 нче пунктындагы дүртенче абзацны яңа редакциядә бәян итәргә:

«-муниципаль берәмлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлый торган статистик курсәткечләрне җыюны һәм курсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына бирүне оештыра»;

20. 46 нчы статьяның 9 нчы пунктына тубәндәге абзац өстәргә:

«-инвалиллар, сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затлар, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм итә».

21. XI нче бүлекне 45.1 нче статья белән тулыландырырга;

«Статья 45.1. Авыл жирлеге территориясен тәзекләндерү кагыйдәләрен карап тоту.

1. Авыл жирлеге территориясен тәзекләндерү кагыйдәләре авыл жирлеге Советы тарафыннан раслана.

2. Авыл жирлеге территориясен тәзекләндерү кагыйдәләре тубәндәге сорауларны җайга салырга мөмкин:

1) гомуми файдаланудагы территорияләрне карап тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

2) биналарның, корылмаларның, корылмаларның фасадларының һәм киртәләү конструкцияләренең тышкы кыяфәте;

- 3) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, карап totu həm торғызы, шул исәптән жир эшләрен башкарғаннан соң да;
  - 4) авыл жирлеге территорииясен яктыртуны оештыру, шул исәптән биналарны, корылмаларны, корылмаларны архитектур яктыртуны да кертеп;
  - 5) авыл жирлеге территорииясен яшелләндерүне оештыру, шул исәптән торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннар, чәчәк тутәлләре həm үлән үсемлекләре биләп торган башка территориияләрне төзу, карап totu, торғызы həm саклау тәртибен дә кертеп;
  - 6) авыл жирлеге территорииясендә мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре həm йорт номерлары, элмә тاكتалары куелган күрсәткечләр урнаштыру;
  - 7) балалар həm спорт мәйданчыкларын, хайваннарны урамда йөрту очен мәйданчыклар, парковкалар (парковка урыннары), кече архитектура формаларын урнаштыру həm карап totu;
  - 8) жәяүлеләр коммуникацияләрен, шул исәптән тротуарларны, аллеяларны, юлларны, сукмакларны оештыру;
  - 9) инвалидлар həm халыкның башка az хәрәкәтләнүче төркемнәренең күрсәтелгән территорииясе буенча totkarlyksız хәрәкәт итүне тәэммин иту максатларында авыл жирлеге территорииясен төзекләндерү;
  - 10) авыл жирлеге территорииясен жыештыру, шул исәптән кышкы чорда;
  - 11) яңгыр сулары ағынтыларын оештыру;
  - 12) жир эшләрен үткәру тәртибе;
  - 13) биналар, төзелмәләр, корылмалар, жир кишәрлекләре (мондый йортлар чикләре буенча төзелмәгән яки төзелгән күпфатирылыш йортлардагы биналарның милекчеләреннән həm (яки) башка законлы хужаларыннан тыш) милекчеләренең həm (яки) бүтән законлы хужаларының якын-тире территориияләрен карап totuda катнашуы;(2018 елның 28 июненнән үз көченә керә.)
  - 14) Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә тирә-юнь территориияләре чикләрен билгеләү;(2018 елның 28 июненнән үз көченә керә.)
  - 15) авыл жирлеге территорииясен бәйрәмчә бизәү;
  - 16) авыл жирлеге территорииясен төзекләндерү буенча чарапларны тормышка ашыруда гражданнар həm оешмаларның катнашу тәртибе;
  - 17) авыл жирлеге территорииясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контролльдә totu.
3. Татарстан Республикасы законы белән, аерым муниципаль берәмлекләренең табигый-климат, географик, социаль-икътисадый həm башка үзенчәлекләреннән чыгып, авыл жирлеге территорииясен төзекләндерү кагыйдәләре белән жайга салына торган башка мәсьәләләр каралырга мөмкин.

22. 64 нче статьяның 3 нче өлешендә «гражданин» сузләреннән соң «гамәлгә куючы-жирлек булган оешмаларның хокукий статусын, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләр» сузтезмәсе өстәргә.;

23. 78 нче статьяның 3 нче өлешендә икенче жәмләне тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

"жирлек уставына үзгәрешләр həm өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт проекти буенча тәкъдимнәрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), шулай ук өлеге уставны өлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе (устав) həm Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан күрсәту формасында үзгәрешләр кертелгән очракта, жирлек уставына үзгәрешләр həm өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт проекти буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп итәлми.";

24. 80 нче статьяга тубәндәге эчтәлекле 5 нче өлеш өстәргә:

"5. Жирлек уставына үзгәрешләр həm өстәмәләр муниципаль хокукий акт белән кертелә, ул рәсмиләштерелгә мөмкин:

1) жирлек советы каrary белән жирлек башлыгы имзалаған;

2) жирлек Советы тарафыннан кабул ителгэн һәм жирлек башлыгы имзалаган аерым норматив хокукый акт. Бу очракта өлеге хокукый актта авыл жирлелеге Советының аны кабул итү турсындагы карары реквизитлары куела.

Авыл жирлелеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр үз көченә керү турсында жирлек Советының мондый карарына күчмә нигезләмәләр һәм (яки) нормаларны керту рәхсәт ителми.";

25. 80 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 6 нчы өлеш өстәргә:

"6. Авыл жирлелеге Уставын яңа редакциядә авыл жирлелеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турсында муниципаль хокукый акт белән бәян итү рәхсәт ителми. Бу очракта жирлекнең яңа Уставы кабул ителә, ә элек жирлекнең гамәлдәге Уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турсында муниципаль хокукый актлар жирлекнең яңа Уставы үз көченә кергән көннән үз көчен югалткан дип таныла".